

(Службени гласник БиХ бр. 50/04)

На основу члана IV 4 а) Устава Босне и Херцеговине, Парламентарна скупштина Босне и Херцеговине, на сједници Представничког дома, одржаној 12. октобра 2004. године, и на сједници Дома народа, одржаној 21. октобра 2004. године, усвојила је

ЗАКОН

О ДРЖАВНОЈ ГРАНИЧНОЈ СЛУЖБИ

I - ОПШТЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

Предмет Закона

- (1) Овим законом прописује се надлежност, организација и управљање Државном граничном службом Босне и Херцеговине (у даљем тексту: ДГС) као полицијским органом Босне и Херцеговине (у даљем тексту: БиХ), као и друга питања значајна за функционисање ДГС-а.
- (2) На сва остала питања значајна за дјеловање ДГС-а као полицијског органа, као што су полицијска овлашћења, радни односи, образовање и стручно усавршавање полицијских службеника у ДГС-у, у мјери у којој нису прописана овим законом, примјењује се Закон о полицијским службеницима Босне и Херцеговине.
- (3) На сва питања организације и управљања те друга питања значајна за функционисање ДГС-а као управне организације, као што је доношење Правилника о унутрашњој организацији и осталих подзаконских прописа, управни надзор, однос између институција БиХ те однос управних организација према правним и физичким лицима, у мјери у којој нису прописана овим законом, примјењују се и Закон о министарствима и другим органима управе Босне и Херцеговине и Закон о управи.

Члан 2.

Дефиниција ДГС-а

- (1) ДГС је управна организација у оквиру Министарства безбједности БиХ (у даљем тексту: Министарство), с оперативном самосталношћу, основана ради обављања полицијских послова везаних за надзор и контролу преласка границе БиХ (у даљем тексту: државна граница), и других послова прописаних Законом.
- (2) ДГС дјелује искључиво на професионалним основама и не заступајући, не штитећи нити подривајући интересе било које политичке партије, регистроване организације или удружења, или било којег конститутивног или другог народа у БиХ.

Члан 3.

Сједиште, буџет и печат ДГС-а

- (1) Сједиште ДГС-а је у Сарајеву.

(2) ДГС се финансира из Бухета институција Босне и Херцеговине и међународних обавеза Босне и Херцеговине.

(3) ДГС има печат.

Члан 4.

Радни односи унутар ДГС-а

(1) Запослени ДГС-а су: полицијски службеници, државни службеници и остали запослени у складу са Правилником о унутарашњој организацији.

(2) Полицијски службеници су овлаштена службена лица чији је радни однос регулисан Законом о полицијским службеницима Босне и Херцеговине.

(3) Радни односи државних службеника који раде у ДГС-у уређују се Законом о државној служби у институцијама Босне и Херцеговине.

(4) Радни односи осталих запослених унутар ДГС-а уређују се Законом о раду у институцијама Босне и Херцеговине.

(5) Радна мјеста на којима раде полицијски и државни службеници те остали запослени уређују се Правилником о унутарашњој организацији.

Члан 5.

Полицијска овлаштења

Полицијски службеници запослени у ДГС-у примјењују полицијска овлаштења у складу са Законом о полицијским службеницима Босне и Херцеговине и поступају као овлаштена службена лица у складу са законима о кривичном поступку у Босни и Херцеговини (у даљем тексту: Закон о кривичном поступку).

Члан 6.

Национална заступљеност

Структура полицијских службеника, државних службеника и осталих запослених у ДГС-у уопштено одражава националну структуру становништва БиХ према попису становништва из 1991. године, у складу са сљедећим критеријумима:

1. Структура главне канцеларије одражава националну структуру становништва БиХ као цјелине;

2. Структура теренских канцеларија и јединица одражава националну структуру становништва унутар њихових подручја одговорности;

3. Заступљеност сваког од конститутивних народа БиХ на свим нивоима не може бити ни у ком случају већа од 2/3, ни мања од 1/10 од укупног броја особља ДГС-а. Ова одредба не односи се на заступљеност осталих који, у свим случајевима, имају право на заступљеност према попису становништва из 1991. године и горе наведеним критеријумима.

4. Све јединице ДГС-а су у потпуности мјешовитог националног састава и сви припадници могу обављати дужности на свакој тачки дуж границе.

II - НАДЛЕЖНОСТ И ПОСЛОВИ ДГС-а

Члан 7.

Надлежност ДГС-а

Послови из надлежности ДГС-а су:

1. Спровођење одредби Закона о надзору и контроли преласка државне границе како је прописано тим законом;
2. Спровођење одредби Закона о кретању и боравку странаца и азилу како је прописано тим законом;
3. Спречавање, откривање и истраживање дјела која су прописана кривичним законима у Босни и Херцеговини када:
 - а) су та кривична дјела усмјерена против безбједности државне границе или против извршења послова и задатака из надлежности ДГС-а; или
 - б) се та кривична дјела морају гонити у складу са одредбама о злоупотреби јавних исправа које служе као доказ идентитета, о путној исправи и обавези посједовања визе, те одредбама о кретању и боравку странаца и азилу уколико је почињено приликом преласка границе или су директно везана за прелазак државне границе; или
 - ц) та кривична дјела обухватају превоз робе преко државне границе чији промет није допуштен, робе без службеног одобрења или у случају кршење важеће забране, уколико је ДГС-у додијељена дужност надзора таквог одобрења и забрана на основу другог прописа или административног споразума са органима одговорним за такво гоњење.
4. Спречавање, откривање и истраживање других кривичних дјела на захтјев надлежног органа.;
5. Спречавање, откривање и истраживање:
 - а) прекршаја који су прописани Законом о надзору и контроли преласка државне границе, Законом о кретању и боравку странаца и азилу те другим законима; или
 - б) других прекршаја на захтјев надлежног органа;
6. Пружање полицијске подршке организационим јединицама у склопу Министарства безбједности у спровођењу Закона о кретању и боравку странаца и азилу и других важећих прописа из ове области.
7. Предузима мјере заштите ваздушног цивилног саобраћаја и безбједности просторија међународних аеродрома у БиХ;
8. Обезбјеђује своје организационе јединице од опасности;

9. Даје стручно мишљење правосудним органима или другим институцијама на њихов захтјев, а везано за вјеродостојност докумената који су кориштени или су се намјеравали користити за прелазак државне границе. Такви документи укључују путне документе, документе за личну идентификацију и било које друге документе који су везани за кретање лица, возила или роба преко државне границе.

10. Извршава и друге послове прописане Законом и другим прописима.

Члан 8.

Подручје одговорности ДГС-а

(1) При извршавању надлежности прописаних у тачки 1. члана 7. овог закона, ДГС је надлежан за дјеловање унутар зоне која се протеже до десет километара од државне границе.

(2) Извршење надлежности ДГС-а наведено у тачки 1. члана 7. овог закона може се проширити изван зоне прописане у ставу 1. овог члана ако се такве надлежности спроводе на возовима, летјелицама, пловним објектима.

(3) ДГС је овлаштен за извршавање надлежности наведене у тач. 2, 3, 4, 5, 6. и 7. члана 7. овог закона унутар цијеле територије БиХ.

Члан 9.

Поступак по кривичним дјелима и прекршајима у надлежности ДГС-а и других органа

(1) О кривичним дјелима и прекршајима који не потпадају под тач. 3, 4. и 5. члана 7. овог закона, ДГС извјештава надлежне полицијске органе и агенције за спровођење закона у БиХ о информацијама добијеним током обављања својих дужности. Свака информација и материјал, везани за кривично дјело или прекршај, укључујући информације везане за мјере и активности предузете с циљем спречавања чињења и нечињења или лоцирања и хватања починилаца таквих дјела, без одгађања предају се надлежном органу гоњења.

(2) Осим предузимања мјера из става 1. овог члана, ДГС је обавезан предузимати све мјере које морају бити предузете без одгађања како би се спречило прикривање и промјена информација и материјала везаних за кривично дјело или прекршај.

(3) Одредбе овог закона не спречавају друге полицијске органе и агенције за спровођење закона да извршавају своје надлежности унутар подручја дефинисаних одредбама из члана 9. овог закона.

(4) Када се ради о кривичним дјелима или прекршајима из тач. 3, 4. и 5. члана 7. овог закона полицијски органи и агенције за спровођење закона у БиХ обавјештавају ДГС о информацијама добијеним у току обављања својих дужности. Свака информација и материјал, везани за сумњу о кривичном дјелу или прекршају, укључујући информације везане за мјере и активности предузете с циљем да се спречи чињење и нечињење или да се лоцирају и ухвате починиоци таквих дјела, без одгађања предају се надлежном органу гоњења.

III - ОРГАНИЗАЦИЈА И УПРАВЉАЊЕ

Члан 10.

Структура

(1) ДГС је структуриран с циљем обезбјеђења координације свих активности на централном, регионалном и локалном нивоу, тако да пружи високоспецијализоване услуге потребне за извршење задатака из своје надлежности као и да обезбједи двосмјерну размјену информација између централних, регионалних и локалних нивоа организационих јединица.

(2) ДГС се састоји од следећих организационих јединица:

1. Главна канцеларија,
2. Теренска канцеларија,
3. Јединице,
4. Централна истражна канцеларија,
5. Специјализоване јединице,
6. Центар за обуку,
7. Остале организационе јединице дефинисане Правилником о унутрашњој организацији.

(3) Главна канцеларија састоји се од Управе за операције, Управе за администрацију и Одјељења за унутрашњу контролу.

(4) Специјализоване јединице наведене у ставу 2. тачке 5. овог члана су Јединица за осматрање и надзор и Мобилна јединица за подршку и контролу.

(5) Структура ДГС-а биће даталније уређена Правилником о унутрашњој организацији ДГС-а у складу са овим законом.

Члан 11.

Директор

- (1) ДГС-ом руководи директор ДГС-а.
- (2) Директор има једног замјеника (у даљем тексту: замјеник директора) и једног помоћника директора за организацију и операције (у даљем тексту: помоћник директора).
- (3) Директор има чин главног генералног инспектора.
- (4) Директор ДГС-а за свој рад и рад ДГС-а одговоран је министру безбједности и Савјету министара.

Члан 12.

Замјеник директора

- (1) Замјеник директора замјењује директора у вријеме његовог одсуства и извршава дужности које му пренесе директор.

(2) Ако директор није у могућности да испуњава своје дужности и одговорности, испуњава их замјеник директора, све док их директор поново не буде у могућности преузети или до именованја новог директора. Уколико директор не може поново да преузме своје дужности и одговорности, Савјет министара именованје новог директора у складу са Законом о полицијским службеницима.

(3) Замјеник директора има чин генералног инспектора.

(4) Замјеник директора за свој рад одговаран је директору.

(6) Правилник о унутрашњој организацији ДГС-аБиХ детаљније утврђује дужности и одговорности замјеника директора.

Члан 13.

Помоћник директора

(1) Помоћник директора руководи Главном канцеларијом и за свој рад одговаран је директору.

(2) Помоћник директора има чин главног инспектора.

(3) Правилником о унутрашњој организацији ДГС-а детаљније се утврђују дужности и одговорности помоћника директора.

Члан 14.

Именовање и разрјешење директора, замјеника директора и помоћника директора

(1) Директора и замјеника директора именује и разрјешава Савјет министара у складу са Законом о полицијским службеницима Босне и Херцеговине.

(2) Помоћника директора именује Савјет министара у складу са Законом о министарским именованјима, именованјима Савјета министара и другим именованјима Босне и Херцеговине.

(3) Помоћника директора разрјешава Савјет министара у складу са условима за разрјешење директора и замјеника директора утврђеним Законом о полицијским службеницима Босне и Херцеговине.

(4) Директор, замјеник директора и помоћник директора именују се на период од четири године уз могућност поновног избора у другом сљедећем мандату.

Члан 15.

Посебни услови за именовање помоћника директора

Кандидати за помоћника директора морају имати ВИИ степен стручне спреме и чин главног инспектора.

Члан 16.

Истек мандата директора, замјеника директора и помоћника директора

(1) По истеку мандата директора и замјеника директора, распоређивање или радни односи полицијских службеника на таквим позицијама одређују се у складу са Законом о полицијским службеницима Босне и Херцеговине.

(2) По истеку мандата помоћника директора, полицијски службеник који је био на таквом положају распоређује се на положај за који је потребан чин главног инспектора.

Члан 17.

Дужности и одговорности директора

(1) Директор:

- а) представља ДГС;
- б) израђује годишњи план рада према смјерницама добијеним од Савјета министара, те годишњи буџет за ДГС и предлаже их на усвајање Савјету министара посредством Министарства;
- ц) руководи и усмјерава послове из надлежности ДГС-а;
- д) учествује у изради државног плана активности који дефинише питања која треба предузети у вези са спречавањем илегалних миграција као и кривичних дјела и прекршаја из надлежности ДГС-а;
- е) дефинише оперативну стратегију за ефикасно управљање границом;
- ф) обезбјеђује правилно извршавање смјерница и налога тужиоца о радњама полицијских службеника у вези са кривичним поступком;
- г) обезбјеђује сарадњу са агенцијама за спровођење закона те осталим одговарајућим органима у БиХ;
- х) обезбјеђује сарадњу са органима за спровођење закона и осталим надлежним службама страних држава, као и спровођење осталих међународних споразума у подручју надзора и контроле преласка државне границе као и других међународних инструмената који се односе на питања из надлежности ДГС-а;
- и) предлаже надлежном органу покретање преговора везаних за закључивање међународних споразума о сарадњи у вези са питањима границе, укључујући споразуме о реадмисији;
- ј) врши сталне анализе ради рационалног распореда запослених и техничких средстава;
- к) обезбјеђује примјену и поштовање утврђених стандарда професионалних вјештина и обуке за лица;
- л) обезбјеђује да ДГС ефикасно примјењује одредбе Закона о кретању и боравку странаца и азилу те обезбјеђује да лице ДГС-а буде адекватно обучено у примјени тог закона.

(2) Осим дужности и одговорности из става 1. овог члана, директор обавља и друге послове, као што су:

- а) предлагање Савјету министара Правилника о унутрашњој организацији, укључујући укупан број лица и критеријуме за попуњавање, других правилника и других прописа предвиђених законом, у складу са Законом о министарствима и другим органима Босне и Херцеговине;
- б) доношење прописа у складу са Законом о полицијским службеницима Босне и Херцеговине и другим законима;
- ц) именовање руководиоца организационих јединица ДГС-а, са изузетком помоћника директора;
- д) додјелјивање задатака помоћнику директора и руководиоцима организационих јединица у складу са законом;
- е) доношење одлука о запошљавању, распоређивању и престанку рада запослених ДГС-а, у складу са Законом о полицијским службеницима и другим законима и прописима;
- ф) уз сагласност министра, врши набавке оружја, муниције, опреме и других материјалних средстава за потребе ДГС-а;
- г) уз сагласност министра, развијање и спровођење програма образовања и обуке запослених ДГС-а;
- х) подношење годишњег извјештаја о раду и ситуацији на терену у надлежности ДГС-а министру који га доставља Савјету министара, а по потреби или на захтјев министра, подношење и посебних извјештаја;
- и) достављање извјештаја Парламентарној скупштини БиХ, Савјету министара и Предсједништву БиХ, на њихов захтјев;
- ј) обављање и других дужности прописаних законом или другим прописима.

(3) Директор је одговоран за законит рад ДГС-а и за законито трошење средстава додијелених ДГС-у из Бухета институција Босне и Херцеговине и међународних обавеза Босне и Херцеговине.

(4) Директор може да пренесе неке од својих задатака који су прописани овим законом као и другим законима на замјеника директора, помоћника директора и руководиоце организационих јединица.

IV - САРАДЊА

Члан 18.

Пружање помоћи

(1) Органи управе и друга тијела, службе и друге институције у БиХ, ентитетска и кантонална министарства унутрашњих послова, царинске и пореске власти, финансијска полиција, тијела за везу са Интерполом, надлежна тијела Брчко Дистрикта БиХ и друга одговарајућа тијела дужна су да сарађују са ДГС-ом и, на његов захтјев, пруже помоћ ДГС-у у обављању послова из његове надлежности те координирају дјелатности из своје надлежности, у складу са Законом и другим прописима о заштити извора, метода и осталих нејавних информација.

(2) ДГС је дужан да сарађује и пружи помоћ органима из става 1. овог члана на њихов захтјев.

(3) Начин пружања помоћи и сва остала питања везана уз пружање помоћи и сарадњу из става 1. и 2. овог члана уређују се међусобним споразумом или другим правним актом у мјери у којој нису утврђена Законом.

Члан 19.

Задаци у случају ванредних околности

(1) У случају да озбиљна опасност по општу безбједност или јавни ред, утврђена од стране надлежног органа, или елементарна непогода, изазива озбиљне оперативне проблеме за ДГС, а уколико су ти проблеми директно везани за ефикасно обављање дужности ДГС, ДГС може да захтијева подршку одговарајућих надлежних институција, полицијских органа и агенција за спровођење закона у БиХ.

(2) Одлуку о тражењу подршке из става 1. овог члана, на приједлог директора, доноси Министарство у договору са надлежним агенцијама за спровођење закона у БиХ, ентитета и Брчко Дистрикта. Надлежне институције, полицијски органи и агенције укључене у подршку подређене су ДГС-у и мјере које предузимају представљају мјере које предузима ДГС. Додатни трошкови који настану таквим активностима измирују се из Бухета институција БиХ и међународних обавеза БиХ, на основу посебне одлуке Савјета министара.

(3) Одредбе из овог члана такође се примјењују на помоћ коју ДГС пружа другим агенцијама за спровођење закона у БиХ.

Члан 20.

Међународна сарадња

(1) ДГС сарађује са страним органима за спровођење закона, другим одговарајућим страним органима и међународним организацијама с циљем обављања послова из своје надлежности по овом закону. Таква сарадња може да укључује размјену података и заједничко обављање послова из надлежности ДГС-а.

(2) ДГС може да достави страним органима за спровођење закона и другим одговарајућим страним органима податке о држављанима БиХ, уколико прими обавјештење да држављанин представља опасност за безбједност БиХ, државу у којој се налази или ширу опасност за регионалну или глобалну безбједност.

(3) Без обзира на став 2. овог члана, ДГС неће достављати податке о држављанима БиХ уколико нема разумно осигурање да ће прималац поступати са подацима са истим нивоом заштите који се обезбјеђује у БиХ.

(4) Уколико се подаци односе на кривични поступак који се води у БиХ, размјена података из овог члана врши се у складу са Законом о кривичном поступку.

(5) Сарадња са страним органима за спровођење закона у кривичним стварима обавља се преко Канцеларије за сарадњу са Интерполом.

(6) Међународна сарадња везана за питања унутрашње одговорности ДГС-а уређује се кроз писане билатералне или мултилатералне споразуме или протоколе и може покривати све аспекте прекограничне сарадње, укључујући анализе заједничког ризика, размјену искустава, сарадњу при обуци, сарадњу у вези са истрагама.

(7) Полицијски службеници ДГС-а могу дјеловати ван територије БиХ уколико су овлаштени за то билатералним или мултилатералним међународним споразумима.

(8) ДГС може да учествује на међународним састанцима и именује официре за везу за међународну сарадњу.

V - ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 21.

Привремено сједиште ДГС-а

Док се не обезбиједи сједиште на локацији Аеродром Сарајево, ДГС има привремено сједиште у Источном Сарајеву.

Члан 22.

Именовања

(1) Поступак именовања директора, замјеника директора и помоћника директора почиње ступањем на снагу овог закона и биће окончан најкасније у року од шест мјесеци од дана ступања на снагу овог закона.

(2) Именовања из става 1. овог члана ступају на снагу првог дана након истека периода од шест мјесеци од дана ступања на снагу овог закона.

(3) Изузетно од члана 14. став 3. овог закона, за прво именовање помоћника директора, кандидати за тај положај не морају испуњавати услов од три године рада у чину главног инспектора.

(4) Лице, које је у тренутку ступања на снагу овог закона на положају директора и начелника ДГС-а, наставља вршити своје дужности на том положају до именовања новог директора.

(5) Лица, која су у тренутку ступања на снагу овог закона на положајима замјеника директора, настављају вршити своје дужности на том положају до именовања новог замјеника директора.

(6) Лице, које је у тренутку ступања на снагу овог закона на положају шефа запослених, наставља вршити своје дужности на том положају до именовања новог помоћника директора.

(7) До истека рока из става 2. овог члана, лица из ст. 3, 4. и 5. обављају послове и надлежности по овом закону.

Члан 23.

Примјењиви прописи

(1) Правилник о унутарашњој организацији ДГС-а биће донесен у року од 30 дана од дана ступања на снагу овог закона.

(2) До усвајања одговарајућих прописа, ДГС примјењује прописе донесене у складу са Законом из члана 24. овог закона у мјери у којој ти прописи нису у супротности са овим законом или Законом о полицијским службеницима Босне и Херцеговине.

Члан 24.

Престанак важења претходног закона

Даном ступања на снагу овог закона престаје важити Закон о државној граничној служби Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", број 19/01), као и прописи и одлуке донесени у складу са тим законом.

Члан 25.

Ступање на снагу

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном гласнику БиХ".

ПС БиХ број 111/04
21. октобра 2004. године
Сарајево

Предједавајући
Представничког дома
Парламентарне скупштине БиХ
Мартин Рагуж, с. р.

Предједавајући
Дома народа
Парламентарне скупштине БиХ
Горан Милојевић, с. р.